

ДОКЛАД

ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ ЗА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ РАБОТНА СИЛА В ОБЛАСТ ПЕРНИК

В периода 01 август - 20 септември 2019 г. Агенцията по заетостта съвместно с Комисията по заетостта към Областния съвет за развитие в област Перник проведе втората вълна на анкетното проучване, въз основа на информация от респонденти от излъчената национално-представителна извадка (от първата вълна) и останалите неучаствали работодатели от допълнително излъчената извадка, използвайки онлайн въпросник.

За практическото реализиране на изследването предварително е излъчена случайна стратифицирана представителна извадка от 67 предприятия. От тях 3 работодателя са отказали попълването на въпросника, с 4 не е установен контакт, 3 не развиват дейност, 1 не работи на територията на област Перник, 9 не са я попълнили въпреки положените усилия и многократни контакти, а 2 анкети са изключени от представителната информация. В резултат от теренната работа по втората вълна на анкетното проучване се получиха общо 45 реални интервюта. Това доведе до обща норма на успеваемост за област Перник – 67,2%.

В изпълнение на законовите и нормативни регламенти, както и съобразно посочените в писмо на Изпълнителния директор на Агенцията по заетостта указания, от Комисията по заетостта към ОСП и Областния управител, в качеството им на регионален орган по заетостта са осъществени необходимите организационни и координационни дейности.

При втората вълна от провежданото изследване, така както и при първата от гледна точка на основната икономическа дейност, с най голям дял са предприятията от секторите: търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство. Най голям е дялът на работодатели със средномесечен брой на наетия персонал за предходните 12 месеца до 9 лица.

I. Осъществени действия по стартиране и провеждане на кампанията:

1. Информирание на членовете на Комисията по заетостта и набиране на предложения за участници в работната група, в която участват представител/и на областна администрация, ДБТ от областния център, представителните организации на работодателите, както и браншови и отрасли;
2. Сформиране със заповед на областния управител на работна група;
3. Изпращане по ел.поща покана на 67 работодатели от определения от списък – статистическа извадка покана за участие в провежданото проучване, линк към анкета и информация за срока, в който може да се попълни;
4. Напомняне/информирание на работодателите по телефона за изпратената покана за участие в провежданото проучване;
5. Приключване приема на информация по анкетния формуляр;
6. Изготвяне на обобщена информация за резултатите на областно ниво от проведеното проучване сред работодателите;

7. Обсъждане в Комисията по заетостта на внесената от работната група информация за резултатите от проучването на потребностите от работна сила;
8. Изпращане от председателя на Комисията по заетостта в централното управление на Агенцията по заетостта на информацията за проведеното проучване;

II. Трудности, проблеми, рискове и предприети мерки за преодоляването им:

Предприети са мерки на местно ниво за мотивиране на работодателите за участие в изследването, а именно: имейли с линк към анкетата, телефонни разговори, лични срещи за информираност на работодателите относно целите на изследването.

III. Изводи от участие и/или „обратна връзка“ за установени позитиви и негативи при настоящото провеждане на проучването сред работодателите. По отношение на:

- За целите на проведеното анкетно проучване са информирани 63 работодателя , с 4 не е установен контакт. Взели са участие 47 работодателя от задължителния списък на Агенцията по заетостта, като 2 от тях не са попълнили анкетата коректно.
- Насоченост на въпросите и предложените отговори към актуалните нужди на пазара на труда - въпросите имат ясна насоченост;
- Съответствие с целите на проучването – да, получава се информация за търсенето на работна сила в краткосрочен и дългосрочен план;
- Очаквани и планирани ефекти и ползите за участниците в него, в т.ч. работодатели, търсещи работа лица, образователни и обучаващи институции, държавни и местни органи по заетостта и образованието на национално, регионално и местно ниво, министерства (МТСП, МОН, МИ и т.н.), работодателски организации, социални партньори и др.) - образованието да съответства на търсенето на работна сила, като качеството е в синхрон с изискванията на бизнеса;
- Обем на анкетния формуляр – достатъчен;
- Формат на анкетния формуляр – ясен, работодателите нямат затруднения при попълването;
- Начин на провеждане (предимства и недостатъци на on-line провеждането в електронен формат) –on-line анкетирането отговаря на съвременните тенденции и е добра форма за получаване на актуална информация бързо и качествено, предпочитана форма от работодателите;
- Разпределение на функции и отговорности – функциите и отговорностите са ясно разпределени;
- Времева рамка за изпълнение на отделните етапи – времето за попълване на анкетата и обработка на данните е напълно достатъчно.

IV. Предложения за усъвършенстване на процеса:

1. Анкетното проучване да се прави на по голям времеви интервал. Пет месеца от края на първата вълна, до началото на втората, и то в летния период, е прекалено кратко време за съществени промени в дейността на фирмите и нагласите на работодателите;
2. В извадката да се включват работодатели с постоянна дейност на територията на област Перник и имащи отношение към икономиката на областта.

V. Работна група

Обработката и обобщението на анкетите е извършено съгласно утвърдената матрица на дейностите, отговорностите и сроковете за изпълнението им. На областно ниво резултатите са обобщени от работна група определена със Заповед №РД-55/05.08.2019 г. на Областния управител, в състав от представители на общо 14 (четирнадесет) организации и институции, членове на Комисията по заетост, в т.ч. Областна администрация, ДБТ Перник, работодателските организации, общински администрации и др.

VI. Конкретни резултати от проведеното проучване

**Едномерни разпределения (претеглени данни)
по всички основни изследвани признаци в
абсолютен и относителен вид, съгласно
спецификата на тези признаци**

Профил на работодателите

		Перник
База		5427
D3. Сектор на дейност	Селско, горско и рибно стопанство	2,4%
	Индустрия	13,7%
	Строителство	4,7%
	Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство	45,0%
	Създаване и разпространение на информация и творчески продукти;	2,4%
	Финансови и застрахователни дейности	0,0%
	Операции с недвижими имоти	2,4%
	Професионални дейности и научни изследвания; административни и с	14,2%
	Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социа	13,0%

	Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други де	2,4%
Дб. Средно месечен брой на персонала за предходните 12 месеца	До 9 наети лица	89,9%
	От 10 до 49 наети лица	8,2%
	От 50 до 249 наети лица	1,7%
	Над 250 наети лица	,2%

База: Всички работодатели от областта

Q1. Кои от посочените знания и умения считате, че е най-необходимо и важно да притежава персоналът във Вашата фирма/организация?

		Перник
База		5427
Административни умения	Да	54,1%
	Не	45,9%
Презентационни умения	Да	36,6%
	Не	63,4%
Умения за работа под напрежение	Да	74,0%
	Не	26,0%
Умения за самоконтрол и дисциплина	Да	97,6%
	Не	2,4%
Знания и умения за въвеждане на нови технологии и/или оборудване и/или нов продукт и/или нова услуга в компанията / организацията.	Да	54,1%
	Не	45,9%
Практически знания и умения за прилагане на нормативната уредба в областта на здравословните и безопасни условия на труд	Да	57,2%
	Не	42,8%
Практически знания и умения за прилагане на нормативната уредба в областта на данъчното, осигурителното и трудовото законодателство	Да	28,8%
	Не	71,2%
Практически знания и умения за организиране и провеждане на обществени поръчки, подготовка на тръжна документация и участие в търгове.	Да	15,3%
	Не	84,7%
Практически знания и умения за планиране, разработване, изпълнение и отчитане на проекти и програми	Да	16,1%
	Не	83,9%
Знания и умения за	Да	33,4%

практическо прилагане на стандарти и системи за управление на качеството	Не	66,6%
Знания и умения за предаване на натрупан опит, въвеждане в работата, текущо оценяване и обратната връзка	Да	37,6%
	Не	62,4%
Знания и умения за работа с клиенти чрез осъществяване на промотиране, продажби, търговски умения, умения за водене на преговори	Да	61,0%
	Не	39,0%

База: Всички работодатели от областта

Q2. Коя компетентност считате за най-важна за персонала във Вашата фирма/организация?

		Перник
База		5427
Q2. Коя компетентност считате за най-важна за персонала във Вашата фирма/организация?	Общуване на роден език	34,8%
	Инициативност и предприемачество	20,8%
	Нито една от посочените	14,2%
	Дигитална компетентност	4,7%
	Умение за учене	4,9%
	Общуване на чужди езици	0,0%
	Математическа компетентност и основни знания в областта на приро	0,0%
	Обществени и граждански компетентности	18,2%
	Културна осъзнатост и творчество	2,4%

База: Всички работодатели от областта

Q3. В следващите 6 месеца ще търсите ли нов персонал?

		Перник
База		5427
Q3. В следващите 6 месеца ще търсите ли нов персонал?	Да	23,1%
	Не	67,4%
	Не, предстои освобождаване на персонал	9,5%

База: Всички работодатели от областта

Q4. През следващите 12 месеца смятате ли да наемате специалисти с квалификация по някоя/и от следните професии: - СУМА

	Перник
ОБЩО:	1460
Хлебар – сладкар	257
Машинен оператор	178
Водач на МПС за обществен превоз	128
Офис – мениджър	128
Офис – секретар	128
Работник в хранително - вкусовата промишленост	128
Снабдител	128
Сътрудник в бизнес - услуги	128
Леяр	89
Машинен техник	89
Заварчик	33
Оператор на парни и водогрейни съоръжения	33
Еколог	11

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q5. През следващите 12 месеца предвиждате ли да наемате специалисти с квалиф. по сл. професии, изискващи правоспособ. и/или висше обр.: - СУМА

	Перник
ОБЩО:	1256
Учител	385
Шофьор	385
Водач МПС международни превози	128
Инженер машинен	89
Инженер електро	11
> Други	257

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q6. Ще имате ли потребност от работници без специална квалификация през следващите 12 месеца? - СУМА

	Перник
ОБЩО:	860
Работници в добивната промишленост и строителството	257
Помощници при приготвянето на храни	257

Работници в транспорта и складирането	128
Работници в преработващата промишленост	89
> Други неквалифицирани работници (общински работници, куриери, носачи и др.)	128

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q7. За заявените по-горе потребности от кадри през следващите 12 месеца, моля посочете преобладаващия вид заетост?

		Перник
База		1256
Q7. За заявените по-горе потребности от кадри през следващите 12 месеца, моля посочете преобладаващия вид заетост?	Сезонна заетост (изцяло, 100%)	10,2%
	76 - 99% сезонна заетост	0,0%
	50 - 75% сезонна заетост	0,0%
	Под 50% сезонна заетост	0,0%
	Постоянна заетост (изцяло, 100%)	89,8%
	Краткосрочна (под 6 месеца) заетост	0,0%

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q8. За заявените по-горе потребности срещате ли затруднения при намиране на работна сила?

		Перник
База		1256
Q8. За заявените по-горе потребности срещате ли затруднения при намиране на работна сила?	Да	89,8%
	Не	10,2%

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q8.1. За коя от посочените професии смятате, че имате най-големи затруднения в намирането на работна сила?

		Перник
База		1127
Q8.1. За коя от посочените професии смятате, че имате най-големи затруднения в намирането на работна сила?	Водач на МПС за обществен превоз	11,4%
	Продавач – консултант	11,4%
	Работник в хранително - вкусовата промишленост	11,4%
	Хлебар – сладкар	11,4%
	Машинен оператор	7,9%

	Оператор на парни и водогрейни съоръжения	1,0%
	> Друга	22,8%
	Не е посочено	22,8%

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца и срещат затруднения при намиране на работна сила

Q9. За заявените по-горе потребности от кадри, какъв ще бъде преобладаващият режим на работа?

		Перник
База		1256
Q9. За заявените по-горе потребности от кадри, какъв ще бъде преобладаващият режим на работа?	Пълен работен ден	89,8%
	Пълен работен ден, сменен режим на работа	10,2%
	Непълен работен ден	0,0%
	Работа от разстояние (надомна, дистанционна форма)	0,0%

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q10. Очаквате ли след 3-5 години да търсите и наемете на работа специалисти с висше образование? - СУМА

	Перник
ОБЩО:	2140
Икономика	514
Администрация и управление	128
Информатика и компютърни науки	89
Машинно инженерство	89
Архитектура, строителство и геодезия	89
Електротехника, електроника и автоматика	55
> Други	1176

База: Всички работодатели от областта

Q11. Считате ли, че след 3-5 години ще имате необходимост от специалисти със средно обр. в посочените по-долу проф. направления? - СУМА

	Перник
ОБЩО:	4777
Търговия на едро и дребно	899
Производствени технологии – дървесина, хартия, пластмаси и стъкло	642

Растениевъдство и животновъдство	642
Секретарски и административни офис дейности	474
Машиностроене, металообработване и металургия	267
Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	257
Хранителни технологии	257
Строителство	128
Горско стопанство	128
Електротехника и енергетика	55
> Други	1027

База: Всички работодатели от областта

VII. Изводи и констатации:

- Въпрос Q1. «Кои от посочените знания и умения считате, че е най-необходимо и важно да притежава персоналът във Вашата фирма/организация?» - **Резултатите показват очакванията на работодателите кандидатите за работа да притежават набор от личностни качества за самоконтрол и дисциплина, умения за работа под напрежение, знания и умения за работа с клиенти и други.**
- Въпрос Q2. „Коя компетентност считате за най-важна за персонала във Вашата фирма/организация?“ - **За най важна компетентност работодателите считат общуването на роден език и инициативност и предприемачество.**
- Въпрос Q3. „В следващите 6 месеца ще търсите ли нов персонал?“ – **Повече от половината от работодателите не биха търсили нов персонал следващите 6 месеца.**
- Въпрос Q4. „През следващите 12 месеца смятате ли да наемате специалисти с квалификация по някоя/и от следните професии?“ – **Най-търсените специалисти през следващите 12 месеца ще са с квалификации по професии – хлебар-сладкарт, машинен оператор, водач на МПС, сътрудници в офис, работници в хранително-вкусовата промишленост и все повече намалява търсенето на специалисти в машиностроенето и металургията.**
- Въпрос Q5. „През следващите 12 месеца предвиждате ли да наемате специалисти с квалиф. по сл. професии, изискващи правоспособност и/или висше образование?“ – **В региона най-голямо търсене ще има на учители и шофьори.**

- Въпрос Q6. „Ще имате ли потребност от работници без специална квалификация през следващите 12 месеца?“ – **Най голямо ще е търсенето на хора без квалификация в областта на добивната промишленост, строителството и приготвянето на храни.**
- Въпрос Q7. „За заявените по-горе потребности от кадри през следващите 12 месеца, моля посочете преобладаващия вид заетост?“ - **Все повече работодатели ще предлагат постоянна заетост.**
- Въпрос Q8. „За коя от посочените професии смятате, че имате най-големи затруднения в намирането на работна сила?“ **89.8% от работодателите смятат, че ще имат затруднения при намиране на работна сила.**
- Въпрос Q8.1. „За коя от посочените професии смятате, че имате най големи затруднения в намирането на работна сила?“ **Най големите затруднения в намирането на работна сила са извън упоменатите професии.**
- Въпрос Q9. „За заявените по-горе потребности от кадри, какъв ще бъде преобладаващият режим на работа?“ **Почти 90 % от работодателите предпочитат наемане на персонал на пълен работен ден.**
- Въпрос Q10. „Очаквате ли след 3-5 години да търсите и наемете на работа специалисти с висше образование?“ **Ще се търсят специалисти с висше образование преобладаващо в областта на икономика, но най-вече специалисти с неупоменати професии**
- Въпрос Q11. „Считате ли, че след 3-5 години ще имате потребност от специалисти със средно образование в посочените по-долу професионални направления?“ - **Ще се търсят специалисти със средно образование предимно в областта на търговията и производствата на дървесина, хартия, пластмаса и стъкло.**